

Olimpiada de Istorie
Faza județeană (București): Martie 2017
Clasa a IX-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

Subiectul I

40 puncte

Citiți cu atenție sursele istorice de mai jos:

A. „(...) în secolele al VI-lea și al VII-lea noi valuri de popoare au năvălit asupra Europei: longobarzii în Italia și avarii și bulgarii în câmpia Dunării, musulmanii arabi și berberi care, după ce au cucerit Spania, au pătruns în Galia și au făcut incursiuni maritime pe coastele Mediteranei occidentale. Aceste invazii au perturbat comerțul și au adus cu ele declinul orașelor. Instituțiile romane concepute conform ideii de stat s-au șters, treptat, în folosul unei regalități ereditare, care a devenit, de acum încolo, proprietatea personală a suveranului.”

(Serge Berstein, Pierre Milza, Istoria Europei)

B. „(...) în tot acest timp, Imperiul de Apus a încetat, oficial, să mai existe. În cursul secolului al V-lea, împărații s-au succedat vertiginos, puterea aparținând în fond generalilor barbari, care au comandat armata Italiei. Lui Ricimer (456-472), fiul unui suev și al unei vizigote, i-a urmat skirul Odoacru care, pentru a-și întări puterea, a distribuit soldaților săi o treime din pământurile Italiei. El a fost cel care, după ce a cucerit Ravenna, l-a depus, în 476, pe Romulus Augustulus, ultimul împărat al Occidentului. La Constantinopol, împăratul Răsăritului, Zenon, el însuși nesigur de tronul său și incapabil de a ține piept planurilor lui Odoacru, nu a putut decât să accepte situația ca pe un fapt împlinit.

Imaginea clasică a Europei Evului Mediu timpuriu (500-1000), (...) a fost aceea a unui continent care a trecut de la o civilizație citadină și strălucitoare, răspândită de romani, la timpurile întunecate ale barbariei și la modurile arhaice de producție și schimburi comerciale. Or, dacă acest tablou nu a fost în totalitate inexact, el trebuie nuanțat, căci a numărat nespuse de multe excepții. Global, regresul a fost neîndoielnic. Și totuși, dispariția Imperiului de Apus nu a adus după sine imediat ruina economiei comerciale. Drumurile au mai fost încă practicabile și au continuat să fie frecventate de neguțători sirieni și evrei. Navigația pe Mediterana nu a fost decât din când în când împiedicată de atacurile piraților. Schimburile pe termen lung s-au menținut, deci, în secolul al VI-lea.”

(Serge Berstein, Pierre Milza, Istoria Europei)

C. „Contractul vasalic a implicat drepturi și obligații reciproce. Vasalul a avut față de seniorul său o serie de îndatoriri rezumate în formula <<credință, sfat și ajutor>> (fidelitas, consilium et auxilium). Sfatul a presupus obligația vasalului de a-l asista pe seniorul său când acesta a împărțit dreptatea în tribunalul seniorial. Ajutorul a fost în principal de două feluri: bănesc (răscumpărarea seniorului căzut prizonier, armarea drept cavaler a primului fiu, căsătoria primei fiice, plecarea seniorului în cruciadă) și militar.

(...) La rândul său, seniorul a avut obligații față de vasal. (Astfel a trebuit), (...) să-i pună la dispoziție mijloacele de întreținere și să nu-l lipsească în mod nejustificat de ele, să-i ofere protecție, sprijin armat și bănesc la nevoie. În cazul în care vasalul și-a încălcat obligațiile asumate, a fost considerat trădător (felon), iar feudul a putut fi reluat de senior. Dacă acesta din urmă și-a

nedreptățit grav vasalul, acesta a putut rupe jurământul de fidelitate, păstrând feudul și depunând jurământ seniorului seniorului său.”

(Stelian Brezeanu, *Despre structuri sociale și raporturi ierarhice*)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, din sursa B, două fapte istorice referitoare la Imperiul Roman de Apus. 4 puncte
2. Menționați, din sursa A, două consecințe ale invaziilor din secolele VI-VII asupra instituțiilor politice. 4 puncte
3. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa C precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect). 7 puncte
4. Prezentați o consecință a faptelor istorice la care se referă sursele A și B pentru marile religii. 5 puncte
5. Prezentați alte două procese istorice de la începutul Evul Mediu desfășurate în Europa Occidentală, în afara celor la care se referă sursele date. 10 puncte
6. Prezentați două fapte istorice desfășurate în spațiul românesc între secolele V-X. 10 puncte

Subiectul al II-lea

50 puncte

Elaborați, în aproximativ trei-patru pagini, o sinteză despre **Politică și cultură în Antichitate**, având în vedere:

- menționarea a două cauze ale constituirii monarhiei egiptene și a două caracteristici ale acesteia;
- precizarea unui fapt referitor la organizarea politică din lumea greacă și prezentarea câte unei consecințe a acestuia pentru modelele de educație, respectiv pentru arta greacă;
- prezentarea unei asemănări și a două deosebiri referitoare la organizarea politică a Romei între secolele VI î.Hr.-II d.Hr.;
- explicarea rolului unei personalități politice în cadrul evenimentelor desfășurate în Roma Antică între secolele III-IV d.Hr.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea argumentării (prezentarea faptelor istorice și a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia) respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** în limita de spațiu precizată.